

Komunitní centrum a bydlení pro seniory „U zámku“, Doksy

Zadání diplomové práce a komentář k úkolu

Na severozápad od centra města se nachází rozlehlý zámecký areál, kterému dominuje vlastní zámek tvořený 3 křídly komponovanými do tvaru U. Zámek je obklopen anglickým parkem, park je z větší části ohraničen hradební zdí. Zatímco celá jižní a částečně západní část parku je ve velmi dobrém stavu, severní část parku a zejména budovy původního hospodářského zázemí zámku je jakýsi zapomenutý svět, neudržovaná krajina s dodatečně nekoncepčně vloženými utilitárními objekty a zejména z valné části rozpadlými a pobořenými původními hospodářskými budovami, které svou kompozicí a hmotami navazovaly na zámek. Nezbytnou součástí analýzy je rozbor a zhodnocení stavu stávajících objektů a rozhodnutí o míře jejich zachování a nového využití.

Cílem diplomního projektu je revitalizovat, případně přestavět tuto severní část, umístit zde nové prostory komunitního centra, bydlení pro seniory a prostory, pro společenské a kulturní aktivity navazující i na aktivity, které probíhají v zámku, kde je muzeum, městská knihovna, infocentrum, apod. Součástí návrhu bude krajinářská úprava a obnova severní části parku, propojení nové části se zámekem, parkem a městem, nové napojení různých úrovní komunikací na dopravní systém města.

Komentář k řešení

V první části analýzy se autorka zamýšlí nad zvoleným tématem. Bydlení seniorů je v současnosti aktuálním problémem a při tom nejde jen o dostatečný počet bytů, ale i o integraci seniorů do sociální struktury. Jde o vytvoření prostředí, které umožní nejen přístup k základním službám jako je zdravotní péče, ale o prostředí, které umožní provozování různých společenských, zájmových a mezigeneračních aktivit. Smyslem tedy není poskytnout jenom odpovídající komfort bydlení, ale vznik zařízení s různými prostory lišícími se mírou otevřenosti, případně uzavřenosti. Komunitní centrum spojené s bydlením má být flexibilní zařízení, kde se přirozeně setkávají stálí obyvatelé s obyvateli města a návštěvníky.

V druhé části analýzy autorka představuje zvolenou lokalitu, místo bývalého hospodářského dvora u zámku v Doksech. V současné době se jedná o rozpadající se komplex staveb, které kdysi tvořily zázemí zámku, měly jasnou kompozici uzavřeného dvora, který vytvářel prostorový protipól k zámku. Proměny místa a historický vývoj je dokumentován na schématech a mapách, na fotografiích je dokumentován současný stav staveb, míra jejich destrukce. Původní stavby ztratily svůj význam a postupně chátrají a doslova se vytrácejí. Jedinou výjimkou je koncem 19. století postavená konírna, která uzavřela původně otevřený dvůr směrem k zámku.

Poznatky z analýzy problematiky tématu a místa byly podstatné pro formování konceptu a to jak z hlediska návrhu vlastního objektu a jeho prostorového a funkčního členění, tak z hlediska situování stavby ve zvoleném místě, navázání na původní urbanistickou stopu hospodářského dvora, respektování vztahu k zámku a zámeckému parku a vazbě na město a jeho centrum.

Návrh řeší objekt komunitního centra a bydlení seniorů jako novostavbu, uzavírající severní část zámeckého parku, svou urbanistickou kompozicí navazuje na formu původní zástavby. Vlastní hmota nového objektu má tvar U, který je uzavřen jedinou zachovalou a rekonstruovanou původní budovou konírny. Řešení objektu, jeho dispoziční a prostorové členění je založeno na vytvoření několika zón, které se liší jak funkcí tak především mírou otevřenosti a možností sdílení těchto prostorů stálými obyvateli a veřejností. Celý objekt je rozdělen do tří křídel, kdy severní, navazující na městskou ulici je vyhrazeno pro sdílené komunitní funkce, jsou zde služby, ordinace, jídelna sloužící i pro veřejnost, multifunkční sál, odpočinkové prostory, různá zákoutí pro posezení. Na toto křídlo navazují dvě boční, která slouží pro různé druhy bydlení, od bytů pro osoby s omezenou pohyblivostí až po byty pro jednotlivce a páry. Obě obytná křídla se otvírají do vnitřního dvora, odpočivné zahrady, je to poloveřejný prostor určený pro setkávání nejen obyvatel, ale i jejich návštěv, tato zahrada je přístupná i ze společenského křídla a ze zámeckého parku. Otvírají se do ní i společenské prostory obyvatel obou obytných křídel. Na jižní straně

směrem k zámku uzavírá vnitřní zahradu rekonstruovaný objekt původní konírny s novou funkcí hobby centra, je to opět sdílený prostor, měl by sloužit jak pro obyvatele domova, tak pro veřejnost, případně i pro akce, které se konají na zámku.

Dispoziční řešení je podrobně propracované, nejsou to pouze utilitární prostory, ale zjevná je snaha o návrh prostředí, které bude mít specifickou atmosféru, které bude umět být i variabilní, jak ukazují varianty uspořádání ve společenské části.

Architektonické a hmotové řešení vychází z funkčního rozdělení objektu, rozdílně se chová hmota společenské části, je to jasně ohraničený kvádr a v protikladu k této racionální hmotě je řešení obytných křídel, které svým výrazem jakoby se odkazují na historickou městskou, případně vesnickou zástavbu a do parku a k městu se odkazují štíty sedlových střech. Toto řešení se projevuje příznivě v atmosféře vnitřního dvora, společné zahrady. To dobře ilustrují vizualizace. Hmotová rozdílnost křídel obytné části a společenské části je zdůrazněna i použitými materiály, na jedné straně omítka imitující beton, u obytné části potom dřevěný obklad.

Mám následující dotazy:

- *Společenské prostory, klubovny v obytné části jsou proskleny po celé výšce budovy, vzhledem k tomu, že jsou orientovány na východ respektive na západ, jak budou zastíněny, budou tam otevřené části a není toto velkolepé zasklení v rozporu s energetickou úsporností budovy?*
- *Jak budou izolovány železobetonové stěny obytné části, které jsou obloženy dřevěnými palubkami (tl. 15mm se mi zdá málo)? Architektonický detail poskytuje minimum technických informací.*

Grafická úroveň práce je velmi dobrá, velmi propracované a domyšlené jsou dispozice, více informací bych naopak očekával od řezů a návrhu obnovy severní části parku. Průvodní zpráva poskytuje všechny hlavní informace o autorčině záměru, stejně tak technická zpráva.

Průběh práce a hodnocení

Michaela Jiroušková si pro svůj diplomní projekt vybrala vlastní, velmi aktuální téma, které odpovědně a citlivě zpracovala.

Diplomní projekt Michaely Jirouškové přijímám k obhajobě a navrhuji hodnocení:

B – výborně minus

V Liberci 24.01.2024

doc. Ing. arch. akad. arch. Jan Hendrych
vedoucí diplomové práce